

mací o těchto postupech. Můžete je kontaktovat, vstoupit do nich a pomáhat překonat neochotu ostatních cokoli s tím udělat.

Je to zajímavý návrh. Astro-nomové amatéři jsou snad nejlepší spojenci pro přežití tmavé oblohy.

V. Budoucnost

Možnosti amatérské astronomie jsou dobré, ale budou záviset na tom, co se udělá v bodech, které jsem již zmínil. Amatéři musí ve svém úsilí získávat podporu od profesionálů. Ti, kteří jsou skutečně aktivní, potřebují a žádají si největší podporu. Je několik aktivních organizací, a můžete se přihlásit do těch, které sdílí vaše zájmy, například *International Dark Sky Association*, *AAVSO*, *ALPO*, *IAPPP*, a tak dále. Musíme více mísit své zájmy, profesionálové a amatéři tak, aby každá skupina těžila z talentu a nápadů té druhé. Dobrá komunikace je nezbytná. Naštěstí jsou zde organizace, které ji podporují a e-mailové kontakty se stávají běžnými. Technika se zlepšuje a v mnoha případech je levnější. Musíme se chopit této výhody.

Vidím to optimisticky. Potenciál je velký. Když se všechno toto uskuteční, očekávám velký vzrůst zájmu o astronomii a ještě větší rozšíření amatérské astronomie. Věřím, že i amatérská komunita tyto možnosti vidí. Přístroje tu jsou, zájem tu je, lidé také jsou. A ne jen v jedné zemi, ale všude. Ti, co již pracují, mohou přinášet užitek mnoha způsoby, ale to nejlepší bude pro ty, kteří právě přicházejí. Očekává je celý vesmír možností.

Chtěl bych poděkovat mnohým amatérským a profesionálním astronomům, se kterými jsem na toto téma diskutoval. Jejich zaujetí a ochota mě optimisticky naladily do budoucnosti, navzdory mnoha problémům, které nás ještě očekávají.

Z anglického originálu "Amateurs and Professionals Are We Lovers?" otištěném v časopise *Australian Journal of Astronomy* March 1994 přeložila Michaela Kryšková.

Otištěno s laskavým souhlasem pana Davida L. Crawforda.

Kometa C/1995 O1 (Hale-Bopp) - kometou století ?

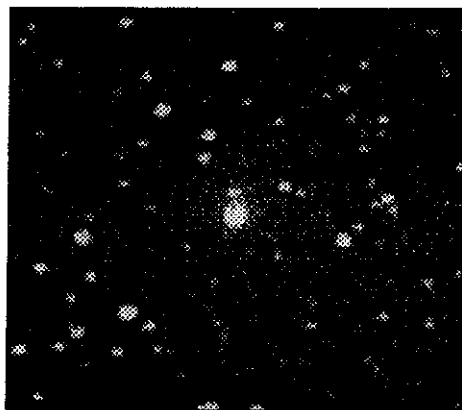
Kometry jsou obvykle poměrně slabé objekty. Jen velmi málo komet je dobře viditelných bez použití dalekohledů. Jednou z nich by se mohlo stát i nedávno objevené těleso. V noci z 22. na 23. července letošního roku vizuálně a nezávisle na sobě objevili Alan Hale a

Thomas Bopp novou kometu. Hale ji spatřil 41 centimetrovým reflektorem v Cloudcroftu v Novém Mexiku. T. Bopp se svými přáteli ji uviděl pomocí 44 cm Dobsona nedaleko Stanfieldu v Arizoně. Kometu objevili při pozorování

kulové hvězdokupy M 70 v souhvězdí Štřelce. V době objevu měla kometa jasnost kolem 11 mag a její vzdálenost od Slunce byla přibližně 7 AU. Robert H. McNaught z Anglo-australské observatoře ji našel na deskách pořízených 1,2 m Schmidtovou komorou v dubnu 1993 jako objekt jasný 18-19 mag. V té době byla kometa asi 13 AU od Slunce. Kometa projde přísluním na začátku jara 1997. Podle předběžných efemerid by kometa mohla dosáhnout jasnosti -1,5 mag. A možná i více, i když je zatím potřeba brát tuto informaci s rezervou. V současné době se kometa pohybuje souhvězdím Štřelce. Její uhlová vzdálenost od Slunce se zmenšuje, na přelomu roků 1995/96 bude v konjunkci se Sluncem. Během jara 1996 se vynoří na ranní obloze. Počátkem léta příštího roku bude viditelná po většinu noci a vidět ji můžeme i na večerním podzimním nebi. V lednu 1997 bude opět v konjunkci se Sluncem, ale protože kometa bude o více než 25° severněji, bude v našich zeměpisných šířkách stále pozorovatelná. Začátkem března nastane další konjunkce se Sluncem (kometa asi 45° severně). Na přelomu března a dubna, tedy v době své nejvyšší jasnosti, bude u nás cirkumpolární. V té době se bude pohybovat souhvězdím Andromedy a nejlépe bude pozorovatelná večer, i když nepřilíží vysoko nad obzorem. V červenci nastane její další konjunkce se Sluncem. V průběhu května kometa zmizí ve sluneční záři a po červencové konjunkci se Sluncem se vydává hluboko na jižní oblohu.

Vzhledem k tomu, že v nadcházejícím období je kometa prakticky nepozorovatelná, efemeridu neuvádíme. V dalších číslech *Astropisu* Vám ji s novými zprávami o této kometě samozřejmě přineseme.

Jiří Kubánek

Snímek komety byl pořízen 30. července 1995 expozicí 60 s od 20:03:30 UT zrcadlovým dalekohledem 570 /2950 mm Observatoře Kleť CCD kamerou SBIG ST-6 s použitím R fil-tru. Foto Jana Tichá a Miloš Tichý.

Jakub Haloda - Přehled vybraných planetárních mlhovin

Publikace Jakuba Halody konečně vyšla. Vydalo ji Sdružení hvězdáren a planetárií CR, k vydání připravila Společnost *Astropis*. Publikace formátu A5 má barevnou obálku a 116 stran textu (recenze viz A3/94, str. 23). Distribuce publikace bude probíhat během listopadu. Vyřizeny budou všechny do konce září došlé objednávky.

